

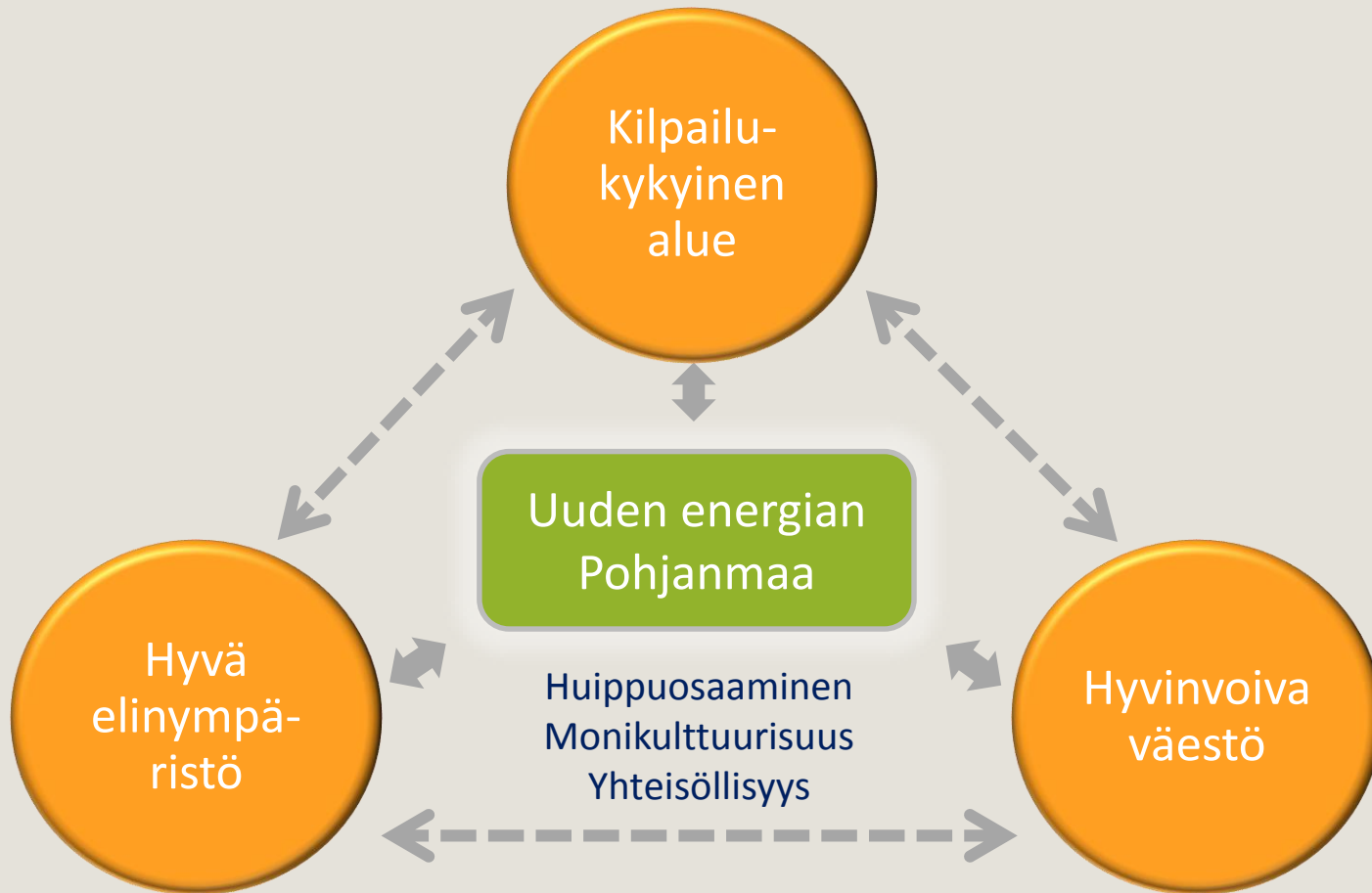
POHJANMAAN LIITTO

 Luonnontuoteala Pohjanmaan maaseudun ja
biotalouskehittämisen

Kimmo Riusala

Maakuntastrategian päätavoitteet

Maaseudun kehittäminen maakuntastrategiassa

Monipuolinen elinkeinoelämä

- Maaseutu tarjoaa monipuolisen ja kilpailukykyisen toimintaympäristön yrityksille
- Tavoitteen saavuttamiseksi Pohjanmaalla tulee ainakin
 - hyödyntää uusiutuvien energiavarojen tarjoamaa potentiaalia tehokkaammin
 - edistää uuden yhteiskunnallisen kysynnän avaamien liiketoimintamahdollisuuksien hyödyntämistä
 - hyödyntää matkailuelinkeinon tarjoamaa potentiaalia tehokkaammin
 - parantaa maatilojen kannattavuutta ja nostaa maataloustuotteiden jalostusastetta
 - vahvistaa maaseudun erityisalojen kilpailukykyä
 - tukea monialayrittäjyyttä.

Maakuntastrategian läpileikkaavat teemat

Viittauksia luonnontuotealaan

”Kalatalouden osalta oleellista on tukea kalakantojen kestäväää ja monipuolista käyttöä sekä osaamistason parantamista.”

”Matkailualalla maaseutu-, saaristo ja kalastusmatkailu ovat tärkeitä kehittämiskohteita.”

”Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen tulee huomioida kaikessa luontoa muuttavassa toiminnassa.”

”Luontomatkailua ja luonnon virkistyskäyttöä pyritään edistämään eri toimijoiden välisenä yhteistyönä”

”Uusiutumattomia ja uusiutuvia luonnonvaroja käytetään ekotehokkaasti ja niin, että haitalliset ympäristövaikutukset minimoidaan”

Alueellinen strategia ja toimintasuunnitelma

- Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaan 2014-2020 liittyen Pohjanmaan ELY-keskuksen johdolla valmisteltiin alueellinen maaseutustrategia
- Alueellinen maaseutustrategia ja toimintasuunnitelma ohjaavat Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman rahoituksen kohdentamista Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakunnissa.
- Pohjanmaan maakunnan strategiassa määritellyt painopisteet:
 - Maatalous
 - Elintarvikkeiden jalostusasteen nostaminen ja lähiruoka
 - Uusiutuva energia ja energiatehokkuus
 - Metsä- ja puuala
 - Yrittäjyyden kehittäminen
 - Väestön hyvinvointi
 - Luonnon ja ympäristön hyvinvointi

Alueellinen strategia ja toimintasuunnitelma

Viittauksia luonnontuotealaan

Pohjanmaa:

”Luonnon kestävä virkistyskäyttö ja vetovoimaisen luonto- ja kulttuuriympäristön ylläpitäminen ja tukeminen lisäävät myös maaseudun vetovoimaa.”

”Metsät ovat tärkeitä myös virkistys-, marjastus-, sienestys-, sekä metsästysalueina”

”Maaseutu-, saaristo- ja kalastusmatkailulla on suuria kasvumahdollisuuksia joita ei ole riittävästi hyödynnetty.”

”Ammattikalastus ja kalankasvatus ovat merkittäviä elinkeinoja rannikolla. Silakka, siika, lohi ja ahven ovat merkittävimmät kalalajit”

Keski-Pohjanmaa:

”**Luonnontuoteala.** Erilaiset luonnon raaka-aineet ovat arvostettuja ja niitä hyödynnetään monipuolisesti. Luonnontuotteiden jalostusastetta on nostettu ja niiden hyödyntämiseen on löydetty uusia innovatiivisia tapoja. Luonnontuotealalle on syntynyt uusia yrityksiä sekä uutta tuote- ja palvelutarjontaa ja alan liiketoiminnan volyyymi ja kannattavuus ovat lisääntyneet.”

Suomen biotalousstrategia

BIOTALOUS

Pohjautuu uusiutuviin luonnonvaroihin ja uusiin toimintamalleihin

- Ravinto, energia, tuotteet, palvelut

”Tuotantoa, jossa hyödynnetään luonnosta saatavia uusiutuvia materiaaleja sekä kehitetään ja otetaan käyttöön niihin liittyviä innovaatioita ja teknologioita”

VISIO VUODELLE 2025:

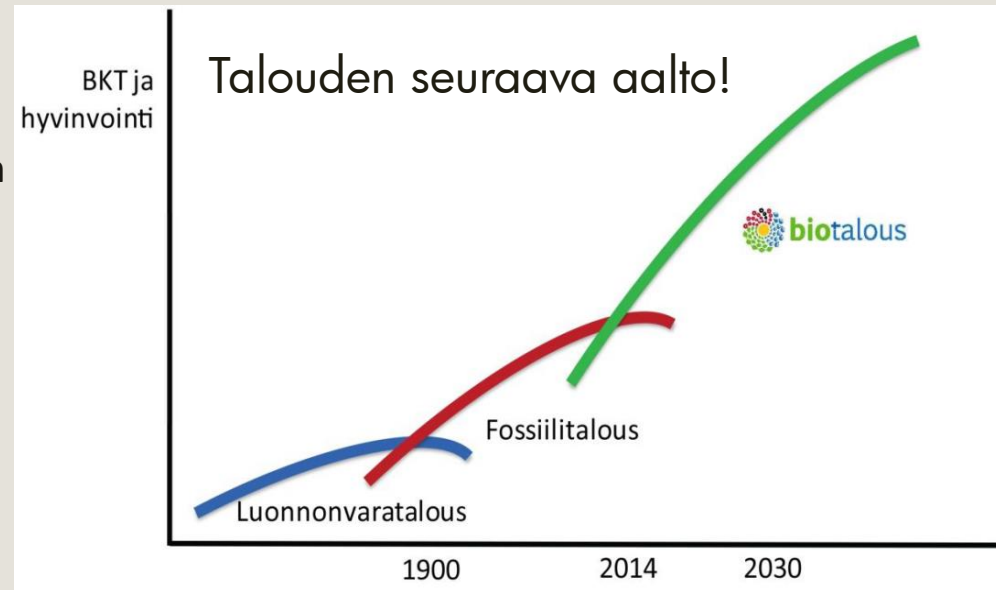
BIOTALOUDEN KESTÄVÄT RATKAISUT OVAT SUOMEN HYVINVOINNIN JA KILPAILUKYVYN PERUSTA

”Tuotos 100 miljardiin!”

”100 000 uutta työpaikkaa!”

Strategiset päämäärät:

1. Kilpailukykyinen biotalouden toimintaympäristö
2. Uutta liiketoimintaa biotaloudesta
3. Vahva osaamisperusta biotaloudelle
4. Biomassojen käytettävyys ja kestävyys

Pohjanmaan biotalouden tiekartta

- Pohjanmaan liiton ja Pohjanmaan ELY-keskuksen aloitteesta käynnistetty prosessi Pohjanmaan biotalouden nykytilanteen ja tulevaisuuden tavoitteiden kartoittamiseksi
- Alueellisten asiantuntijoiden vetämä työryhmätyöskentely
- Tulosten hyödyntäminen muun muassa biotalouteen liittyvien hankerahoituspäätösten tekemisessä
- Tavoitteena ei ole laatia paksua strategia-asiakirjaa vaan koota yhteen konkreettisia toimenpide-ehdotuksia Pohjanmaan biotalouden edistämiseksi

Pohjanmaan biotalouden tiekartta

Biotalous ”värisuora”

Vihreä biotalous - Metsäkeskus

- Metsävarat ja puuraaka-aine
- Alueen erityispiirteisiin sopivia niche-markkinoita ja –tuotteita
- Vihreän biotalouden toimintaedellytyksiä parantavia konkreettisia toimenpiteitä

Keltainen biotalous – ProAgria Österbottens Svenska Lantbrukssällskap

- Peltobiotalous eri osa-alueet
- Maa- ja puutarhatalouden kehittämishankkeet (esim. viljatuotteiden vienti)

Sininen biotalous - Österbottens Fiskarförbund

- Vesivarat, vesiekosysteemit, kalat
- Elinvoimaisten kalakantojen säilyttäminen sekä uusien aiemmin vähemmälle huomiolle jääneiden kalakantojen tehokkaampi hyödyntäminen
- Kalanviljely, kiertotalous ja kalastusmatkailu

Punainen biotalous – Vaasan yliopisto

- Biotalous energiaketjujen kehittämiseen liittyvien näkökulmien kokoaminen ja koordinointi

Pohjanmaan biotalouden tiekartta

Pohjanmaan biotalouden tiekartan laatiminen

- Nykytilanteen tunnistaminen
- Lyhyen ja pitkän tähtäimen potentiaalin kartoittaminen
- Konkreettisen toimenpideohjelman laatiminen
- Keskeisten toimijoiden määrittely

Pohjanmaan biotalouden tiekartta					
Teema	Nykytilanne	Potentiaali 2040	Tavoite 2020	Toimenpiteet	Toimijat
Vihreä biotalous					
Keltainen biotalous					
Sininen biotalous					
Punainen biotalous					

Mielikuva maaseudusta

Maaseutu muuttuu...

Mutta luonnon merkitys ihmiselle pysyy...

KIITOS!

POHJANMAAN LIITTO

Kehittämissuunnittelija

Kimmo Riusala

kimmo.riusala@obotnia.fi

Puh. 044 3206206